

Z A P I S N I K

sa 52. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu održane 15. aprila 2014. godine

Sjednica je počela u 9 sati i 40 minuta.

Predsjedavao je Rifat Rastoder, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Marta Šćepanović, Husnija Šabović, Milorad Vuletić, Veljko Zarubica, Draginja Vuksanović, Veljko Vasiljević, Vladislav Bojović, Azra Jasavić i Genci Nimanbegu.

Sjednici su prisustvovali predstavnici predlagača Predloga zakona o izmjenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Glavnom gradu i Predloga zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, poslanici: Halil Duković i Nikola Gegaj.

Takođe, sjednici je, kao zainteresovani poslanik, prisustvovao Nik Gjelošhaj.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Prije izjašnjavanja o dnevnom redu, predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, predložio je izmjenу redosleda tačaka, te je za sjednicu predložen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. Predlog zakona o izmjenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore**, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Halil Duković, Nikola Gegaj, Tarzan Milošević, Miodrag Vuković, Žana Filipović, Zoran Jelić i Almer Kalač;
- 2. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Glavnom gradu**, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Halil Duković, Nikola Gegaj, Tarzan Milošević, Miodrag Vuković, Žana Filipović, Zoran Jelić i Almer Kalač;
- 3. Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi**, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Halil Duković, Nikola Gegaj, Tarzan Milošević, Miodrag Vuković, Žana Filipović, Zoran Jelić i Almer Kalač.

Dnevni red je usvojen jednoglasno.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, predsjednik Odbora je predložio da se objedini rasprava o sve tri tačke dnevnog reda, iz razloga što je riječ o istoj materiji, s tim što bi se pojedinačno izjasnili o predlozima, sa čim su se saglasili članovi Odbora.

PRVA, DRUGA I TREĆA TAČKA - Predlog zakona o izmjenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Glavnom gradu i Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi

Predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, otvorio je raspravu i dao riječ predstavnicima predlagača, poslanicima Halilu Dukoviću i Nikoli Gegaju.

Poslanik Halil Duković, u uvodnim riječima, saopštio je da se suština izmjena Zakona o Glavnom gradu sastoji u proširenju ingerencija dosadašnjih gradskih opština kako bi se zadovoljila težnja stanovništva da samostalno upravljaju svojom opštinom. Takođe, ukazao je da će predloženim izmjenama opština u sastavu Glavnog grada imati svoj budžet koji će biti garancija za prosperitet i budućnost građana. Što se tiče ostalih predloženih zakona, poslanik Duković je naglasio da su proistekli iz izmjena Zakona o Glavnom gradu, uz određene izmjene na Zakonodavnom odboru, koje su sadržane u njihovom izvještaju.

Poslanik Nikola Gegaj dodatno je ukazao da Melesiji, Tuzima, Zeti i Golubovcima niko nije oduzeo pravo na opštinu, već su smatrali da prethodno moraju biti ispunjeni uslovi da nove opštine budu ekonomski održive i finansijski stabilne. Kada je u pitanju politički aspekt, poslanik Gegaj je podsjetio da ovi predlozi zakona imaju apsolutnu podršku odbornika u opštini Tuzi napominjući da je 16 od 21 - og odbornika bilo za. Takođe, naglasio je da navedene izmjene potiču od albanskih partija, što je DPS podržao, a za koje su i svi građani ovih gradskih opština.

Reagujući proceduralno, poslanik Vladislav Bojović je postavio pitanje da li ima smisla raspravljati o predloženim zakonima, s obzirom da je Zakonodavni odbor ocijenio da su isti neustavni i da nijesu u skladu sa pravnim sistemom Crne Gore.

U svom odgovoru, predsjednik Odbora je saopštio da stav Zakonodavnog odbora nije konačan, i da se o svim predlozima zakona odlučuje na sjednici Skupštine, a da je matčni odbor dužan iznijeti svoj stav o razlozima za donošenje ili nedonošenje zakona.

Poslanica Azra Jasavić je istakla da Pozitivna Crna Gora neće podržati predložena rješenja iz razloga što se zalaže za samostalne opštine i jednakost građana u svim opštinama.

Poslanik Veljko Vasiljević dodao je da su prekršena dva člana Ustava, član 17, koji se odnosi na jednakost svih građana, smatrajući da iz ovih zakona proizilazi da neki građani mogu glasati dva puta. Takođe, prekršen je i član 22, kojim se jemči pravo na lokalnu samoupravu, iz razloga što se mora razdvojiti gradska opština u administrativnom smislu, od opštine u smislu teritorijalne organizacije, na šta građani imaju apsolutno pravo. S tim u vezi, ukazao je da je urađeno šest studija opravdanosti koje su ocijenjene pozitivnim, osim posljednje koju su uradili predlagači zakona. Pored toga, poslanik Vasiljević je istakao da nije jasna odredba koja se odnosi na izdvajanje opštine u okviru Glavnog grada, smatrajući da bi to bila mjesna zajednica, samo pod drugim nazivom. Na kraju, naglasio je da DF neće podržati ovakve predloge, ali da podržava zahtjeve građana za samostalnim opštinama.

Učestvujući u raspravi, poslanica Draginja Vuksanović osvrnula se na članove 1 i 19 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Glavnom gradu i članove 1 i 20 Predloga zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi. S tim u vezi, postavila je pitanje kako je moguće da se lokalna samouprava ostvaruje u opštini, i u opštini u okviru Glavnog grada, ako se navodi da opština ima svojstvo pravnog lica. Shodno tome, podsjetila je da, ako opština ima svojstvo pravnog lica, to znači da je samostalna u pogledu preuzimanja prava i obaveza, ali ne u administrativnom

smislu. Imajući u vidu navedeno, izbori bi se morali organizovati posebno, a ne u okviru Glavnog grada.

Poslanik Genci Nimanbegu podsjetio je na činjenicu da pitanje vezano za samostalnost opština Tuzi i Malesije traje već 15 godina. Tim povodom, naglasio je da je lično predlagao zakone koji nijesu dobili političku podršku. Pored toga, želio je čuti stav SDP-a vezano za punopravnost opštine Tuzi, iz razloga što u sporazumu potpisanom od strane 16 odbornika, nije bilo potpisa predstavnika SDP-a. S obzirom da je cilj predloženih zakona da se građanima obezbijedi puno pravo na lokalnu samoupravu, poslanik Nimanbegu je postavio pitanje da li je potrebno održavanje referenduma, nakon čega će dati konačan stav na predložene zakone.

Poslanik Halil Dukovć, u svom odgovoru, je naglasio da je glavni razlog podnošenja predloga zakona u činjenici da nema potrebe da se od jedne funkcionalne gradske opštine stvori nelikvidna opština koja neće moći da funkcioniše. Što se tiče elaborata, saopštio je da je dogovoreno da se angažuju stručnjaci koji bi procijenili materijalnu težinu ovog područja. S tim u vezi, elaborat je pokazao da opština, u ovom trenutku, ne može samostalno funkcionisati. Takođe, naglasio je da su stavovi stanovništva oko samostalnosti opštine Tuzi bili podijeljeni, i da predloženo rješenje garantuje veću funkcionalnost sistema, veće ingerencije, a u budućnosti izglasavanje punopravne opštine. Pored toga, ukazao je da se zakon svakako ne može primijeniti na predstojeće izbore, o čemu govori činjenica da su predlozi procesuirani poslaničkim klubovima prije raspisivanja lokalnih izbora.

Poslanik Nikola Gegaj dodao je da u Crnoj Gori ne postoje samostalne opštine, već da su opštine punopravne. Što se tiče norme koja se odnosi na status pravnog lica, ukazao je da to nije novina, i da su ponudili nešto što je optimalno i sa namjerom da bude prihvatljivo svima. Na kraju, naglasio je da očekuju podršku ovakvom modelu, iz razloga što je Malesija heterogena i minimum 70% građana je za ovakve izmjene.

Poslanik Veljko Vasiljević, u svom komentaru, istakao je da DF podržava izbornu volju građana Tuzi koja treba da bude izražena na referendumu koji su tražili. S tim u vezi, ukazao je na činjenicu da je referendum ustavna kategorija i da odbornici jesu predstavnici građana koji, međutim, nemaju mandat da rješavaju ovo pitanje. Imajući u vidu navedeno, poslanik Vasiljević je saopštio da je Predlogom zakona prekršen član 22 Ustava Crne Gore i da važeći Zakon ne poznaje rješenje predviđeno Predlogom zakona. Takođe, osvrnuo se i na Studiju opravdanosti koju je prije godinu dana uradio ekonomista Nikola Siništaj, a koja daje jasnu opravdanost održivosti ove teritorije.

Poslanica Azra Jasavić, učestvujući u raspravi, istakla je da se Pozitivna Crna Gora zalaže za punopravni položaj Albanaca i svih ostalih građana u Crnoj Gori. Tim povodom, naglasila je da DPS kreira podjele među Albancima čime želi da drži u ekonomskoj zavisnosti građane Tuzi i Malesije, što se mora zaustaviti.

Poslanik Vladislav Bojović saopštio je da se predloženi zakoni podjednako odnose i na građane Zete i Golubovaca, ukazujući na činjenicu da među predlagačima zakona nema poslanika, predstavnika građana Zete. Pored toga, mišljenja je da se predloženim rješenjima želi spriječiti raspisivanje referenduma na kojem bi građani mogli da odlučuju o punopravnoj opštini. Imajući u vidu navedeno, poslanik Bojović je naglasio da tzv. „legitimna“ inicijativa nije provjerena na pravi

način, tj. neposredno na referendumu. Tim povodom, DF smatra da je u pitanju predizborni i politički set zakona, s obzirom na predstojeće lokalne izbore u Podgorici, kao i da inicijativa nije podnesena u cilju zadovoljenja prava i interesa građana Tuzi i Malesije. Takođe, mišljenja je da su predložena rješenja diskriminatorna u dijelu što se određenim sredinama omogućava pravo na punopravnu opštinu uprkos tome što imaju manji potencijal da budu ekonomski samoodržive. Na kraju, poslanik Bojović je istakao da DF smatra neprihvatljivim da se navedeni zakoni usvajaju nakon raspisivanja izbora iz razloga što isti zadiru u izbornu regulativu i izborni postupak na način što se predviđa ukidanje gradskih opština u kojima su sada raspisani izbori.

Komentarišući izlaganje poslanika Gegaja, poslanica Draginja Vuksanović je ponovila da, ukoliko opština ima status i svojstvo pravnog lica, samim tim posjeduje specijalnu pravnu i poslovnu sposobnost što znači da je samostalni subjekt prava. U tom slučaju, ukazala je da predložena norma ne može biti u saglasnosti sa normom da se lokalna samouprava ostvaruje u opštini u okviru Glavnog grada, iz razloga što ograničenu poslovnu sposobnost mogu imati samo fizička lica.

Poslanica Marta Šćepanović, u svojoj riječi, osvrnula se na Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, ističući da je predloženi model zakona najbolji do sada. S tim u vezi, ukazala je da član 21 Predloga zakona već predviđa da gradska opština ima svojstvo pravnog lica kao i da opština u okviru Glavnog grada mora imati svojstvo pravnog lica koje nije ograničeno. Što se tiče samog predmeta zakona, poslanica Šćepanović je istakla da se navedenim gradskim opštinama daju nadležnosti koje su svojstvene svim ostalim opštinama na teritoriji Crne Gore. S tim u vezi, naglasila je da se jedina razlika odnosi na član 45 tj. način finansiranja u dijelu što će se budžet gradskih opština naslanjati na budžet Glavnog grada čime će se obezbijediti njihova ekonomska održivost. Kada su u pitanju ostale nadležnosti gradskih opština, poslanica Šćepanović je saopštila da se poklapaju sa nadležnostima opština na državnom nivou i da samim tim gradska opština mora imati svojstvo pravnog lica čime se daje mogućnost građanima da ostvaruju svoja prava.

Imajući u vidu predmet rasprave, poslanik Milorad Vuletić je iznio stav da mnoge opštine nijesu u stanju da se finansiraju bez dodatne pomoći države i u tom dijelu smatra da je Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Glavnom gradu napravljen iskorak. S tim u vezi, naglasio je da podržava predložene izmjene iz razloga što se jačaju institucije dosadašnjih gradskih opština i na precizniji i konkretniji način definiše njihovo dalje funkcionisanje, što ne smatra problematičnim. Pored toga, poslanik Vuletić je ukazao da se Predlog zakona ne može odnositi na predstojeće lokalne izbore. Takođe, saopštio je da je Predlog zakona urađen po ugledu na pojedina evropska rešenja o funkcionisanju većih gradova. Na kraju, ponovio je da su predložena rešenja mnogo bolja u odnosu na važeća, posebno u dijelu funkcionisanja samostalnih opština u okviru Glavnog grada.

Poslanik Husnija Šabović naglasio je da se zalaže da postojeće i potencijalne opštine imaju puni statusni kapacitet. S druge strane, smatra problematičnim pitanje kako je moguće da jedan broj Albanaca iz Tuzi želi samostalnu opštinu, a da određeni broj odbornika u Plavu nije bio za samostalnu opštinu Gusinje.

Kada je u pitanju punopravnost opštine Tuzi i stav odbornika SDP-a povodom pomenutog sporazuma, predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, pojasnio je da su

postojale konsultacije u tom dijelu ali da je potpis odbornika izostao iz razloga što je dogovor bio uoči raspisivanja izbora, a Predlog zakona o izmjenama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore procesuiran je 27. marta t.g, tj. tri dana nakon raspisivanja izbora, što smatra problematičnim. Takođe, naglasio je da SDP daje punu podršku zahtjevima građana Tuzi da se navedeno pitanje riješi na adekvatan način, u smislu da se zalaže za model punopravne opštine koja čini zajednicu u Glavnom gradu. Pored toga, ukazao je da dodatnu dilemu predstavlja i pitanje same procedure rješavanja navedenih pitanja, koja je predviđena važećim zakonodavstvom, tj. pitanje da li je na teritoriji Glavnog grada neophodno sprovesti konsultativni referendum za odnosno područje, shodno članu 16 do 32 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore. Tim povodom, mišljenja je da Vlada mora razmotriti svaki Predlog zakona koji je podnesen od strane poslanika i o istom zauzeti stav i dostaviti Mišljenje Skupštini. Kada je u pitanju ustavnost, konkretno član 114 Ustava, poslanik Rastoder je naglasio da je osnovni oblik lokalne samouprave opština i da se od početka zalagao za dvostепенost lokalne samouprave. Na kraju, predsjednik Odbora je predložio da se izjašnjavanje o predloženim tačkama dnevnog reda odloži do dostavljanja Mišljenja Vlade i usaglašavanja spornih pitanja.

Poslanik Genci Nimanbegu, u svojoj riječi, zatražio je pojašnjenje od predstavnika vladajuće koalicije povodom razloga zbog kojih nijesu glasali za prethodne predloge zakona koji su se odnosili na to da Opština Tuzi bude punopravna. Takođe, istakao je da će se FORCA i dalje zalagati za punopravnost opštine Tuzi.

Predsjednik Odbora Rifat Rastoder, u svom odgovoru, je ponovio da se SDP, takođe, zalaže za punopravnu opštinu Tuzi, ali u okviru uređenog Glavnog grada, kao što je praksa svuda u svijetu. Takođe, istakao je da se o Predlogu zakona koji je podnio poslanik Nimanbegu nije moglo izjašnjavati, iz razloga što je Predlog zakona stigao u skupštinsku poreceduru i potom upućen Vladi na davanje mišljenja koje, međutim, još uvijek nije stiglo.

Poslanik Nik Gjelošhaj, u svojoj riječi, istakao je da odbornici Albanske alternative u Tuzima nijesu pristali da potpišu Predlog zakona, iz razloga što se, takođe, zalažu za punopravne opštine Tuzi i Malesija. Govoreći konkretno o Predlogu zakona, istakao je da, prije svega, nije saglasan sa predloženim nazivom opštine, te da se mora naći kompromisno rješenje koje će predstavljati volju svih građana. Kada je riječ o ostalim rješenjima i prijedlozima za izmjenu istih, naglasio je da će djelovati amandmanski, te da će podržati Predlog zakona samo u slučaju da amandmani dobiju potrebnu većinu. Poslanik Gjelošhaj je, takođe, zatražio pojašnjenje od predstavnika SDP-a vezano za njihov stav prema ovom pitanju.

U svom odgovoru, poslanik Rifat Rastoder, istakao je da je saglasan sa činjenicom da treba uvažavati interese svih građana i da je SDP i ranije, kada je bilo riječi o ovom pitanju, bio protiv ekperimentisanja, odnosno uvođenja gradske opštine, umjesto punopravne opštine u okviru Glavnog grada, kako je i praksa u svijetu.

Poslanik Halil Duković, u završnoj riječi, istakao je da predložena rešenja pružaju građanima Tuzi sigurniju budućnost u okviru Glavnog grada i da su predlagači zakona pokušali da stvore lokalnu samoupravu koja će zadovoljiti zakonom propisane kriterijume. Takođe, saopštio je da se očekuje mišljenje Zajednice opština kao i mišljenje Vlade povodom ovih predloga zakona.

Zaključujući raspravu, predsjednik Odbora je saopštio da je zakonska i poslovnička obaveza da se svaki predlog zakona koji se procesuiru proslijedi Vladi na izjašnjavanje, posebno kada se radi o pomenutim zakonima. Shodno tome, predložio je da se o predlozima zakona Odbor ne izjašnjava na ovoj sjednici dok ne stigne mišljenje Vlade.

Sjednica je završena u 12 sati i 5 minuta.

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Zamjenica predsjednika Odbora
Snežana Jonica